

Válka advokátů aneb mnoho povyku pro nic

Tak se nám zase blíží podzimní sněm České advokátní komory a už nyní začíná být veselo. Tedy v době, kdy tyto řádky píšete. Nevylučuji, že v době publikace mého příspěvku už bude po sněmu, ale nevádí. V novinách jsem zahlédl informace o jistých názorových rozporech ohledně nominací do orgánů tohoto profesního společenství advokátů, které budu dále nazývat již jen komorou a s ohledem na její vážnost ještě raději Komorou. O co jde? Především pro méně erudované vysvětlím pojem „sněm“. Ten je definován ve Wikipedii demonstrativně jako parlament, sněmovna, zemský sněm – ať již Český, Moravský nebo Slezský, a dále Říšský či Německý spolkový. Tím jsme se moc daleko neposunuli a nezbyvá než přijít s něčím údernějším. Pro účely tohoto pojednání postačí pojem „sněm“ chápat jako valnou hromadu všech advokátů, resp. jejich hromadné setkání, na kterém nejdříve pracují a následně se večer pobaví na akci zdarma v podobě hojnosti jídla, pití, muziky a tance, to ovšem jen za předpokladu, že se člověk přihlásil rychleji, než když usiluje o koupi vstupenek na finále mistrovství světa ve fotbale, anebo účast všech nepřekazila pandemie covidu. Navíc oblíbené slůvko zdarma je zde poněkud zavádějící, protože příspěvky placené advokáty na činnost Komory a další odvody do fondů rovněž nejsou zanedbatelné.

Práci advokátů na sněmu není myšlena jejich obvyklá činnost v podobě poskytování právní pomoci klientům, nýbrž samotná účast na sněmu a zejména pak výkon volebního práva (pomínám fakt, že i během sněmu mnozí advokáti intenzivně pracují pro své klienty, prezentují nejmodernější technologie a absolvuji strategické schůzky v předsálí, přičemž se takto snaží oslnit konkurenty vlastní vytřížeností, resp. je trochu zdeptat tím, jak nemají o práci nouzi). A zde se konečně dostávám k jádru věci. Podle volebního řádu sněmu

jsou voleni členové a náhradníci Komory a dále členové kontrolní rady, kárné komise a odvolací kárné komise. Kdo může kandidovat? V podstatě každý advokát, který byl navržen představenstvem, jiným orgánem Komory, anebo každý sám za sebe či na návrh jiného nebo jiných advokátů. Následně ovšem představenstvo Komory sestaví a schvaluje kandidátní listiny do orgánů, přičemž o každém kandidátovi hlasuje samostatně. Povinnost zařadit kandidáta na kandidátní listinu má představenstvo, pokud dotyčného navrhne nebo podpoří alespoň 50 jiných advokátů. Kandidáti navržení bez 50 podporovatelů nemají jistotu, že budou zařazeni na kandidátní listiny a závisí na schválení ze strany představenstva. Co se nyní nelíbí řadě advokátů a je předmětem kritiky je skutečnost, že stávající představenstvo nominovalo 7 svých stávajících členů z celkového počtu 11 na kandidátní listinu a takto nominované jednomyslně schválilo. Tím mělo dojít k neoprávněnému zvýhodnění stávajících členů představenstva, navíc hlasujících a schvalujících sebe sama.

Již končím s nudnou legislativou, která však byla nutná k pochopení jádra sporu, o němž nakonec může rozhodovat až soud, a pokusím se prezentovat svůj vlastní názor, na který jistě hladově čekáte, a další napínání by vám mohlo způsobit zdravotní komplikace.

Být členem jakéhokoliv orgánu jakékoliv instituce vyžaduje značné úsilí. To za prvé. Představa, že funkce padají lidem do klína jen tak za nic, je iluzorní. Funkce je třeba si zasloužit, pěstovat kontakty, obrnit se trpělivostí, poctivě pracovat nebo alespoň předstírat, kamaráditi s těmi, co již funkce mají a být loajální. Těch pár pozdějších výhod je vykoupeno často mnohaletým sebeodříkáním a odpíráním si volnočasových aktivit na úkor bratříčkování a jistě i sestříčkování s těmi, co se již někým vyšplhali. A když se

konečně dílo podaří a funkce získá, začíná stres. Zvláště tam, kde je funkce omezena na určitý čas. Vrátním-li se ke Komoře a jejím orgánům, zejména představenstvu a zpochybňovanému hlasování, jsou členové voleni na pouhé 4 roky. Uvážíme-li, jak rychle ten čas letí a průměrnou délku života, je to tristní. Jistě, jde také o 48 měsíců, což vypadá opticky lépe, ale pořád je to málo. Na to ostatně přišli i někteří státníci v různých částech světa, a jak skvěle to vyřešili! Někteří budou vládnout doživotně, což dá jistotu lidu o tom, co mohou čekat. Demokracie je samozřejmě fajn, jenže když nikdy nevíte každých pár let, co na vás čeká, je to jen pochybná hodnota.

Hlasovat sám o sobě – co je na tom špatného? Zde opravdu nechápu kritiku. Vždyť kdo zná lépe sám sebe než člověk sám? Být členem představenstva, tak se nikdy nezdržím hlasování o vlastní kandidatuře, protože bych tím dával najevo, že si nejsem sám sebou jist, zda se na danou funkci hodím. Jakékoliv úvahy o konfliktu zájmů jsou liché, můj zájem je jednoznačně dán. Chci být nadále členem představenstva a pokud možno až do smrti. Za tím účelem bude nutné upravit pár předpisů, budiž. Již slyším výhrady zejména nastupující generace advokátů na téma nespravedlnosti vůči těm, kteří by se rovněž rádi probjovali do orgánů Komory, a takto jim to bude znemožněno. Zde však křivdí současnému představenstvu, které ponechalo 4 místa z 11 k dispozici pro nové kandidáty. Což by mělo být oceněno jako ústupek oněch členů představenstva, kteří projevívali nebývalou velkorysost a ochotu se nechat vystřídat s rizikem nástupu mladých ambiciózních advokátů s nulovými zkušenostmi z řídicích činností.

Dalším argumentem pro obranu stávajícího představenstva je skutečnost, že volební řád sněmu je takto nastaven a v minulosti se proti jeho znění neobjevily žádné kritické hlasy.

Tedy alespoň já žádné nezaslechl, ale může být i vlivem počínající nedoslýchavosti. Jak známo, množství a překotnost změn v právu nepřispívá k právní jistotě. Z tohoto pohledu je na zvážení, zda něco měnit. A pokud ano, tak je diskutabilní, kdo by o případných změnách měl rozhodovat. Určitě nedoporučuji, aby tak činil sněm, je na něm příliš mnoho advokátů (navzdory tradičně minimální účasti s výjimkou večerní akce zmíněné výše), u nichž nelze předvídat, jak by rozhodli. Lepším způsobem by bylo bezesporu ponechat tvorbu předpisů v oblasti advokacie výhradně představenstvu a tím zajistit předvídatelnou kontinuitu dění v této oblasti. Agenda s tím spojená bude samozřejmě představovat další zátěž na členy představenstva, tu bude pak možné kompenzovat v podobě navýšených příspěvků Komoře.

Případné budoucí změny pak musí vzít v úvahu, že se svět překotně mění a tomu musí odpovídat i úpravy volebního řádu kromě dalších předpisů pro oblast advokacie, které nejen že nesmí být diskriminační, ale naopak musí pozitivně diskriminovat příslušníky všech menšin, což v současné úpravě zcela chybí. Vezměme si například komunitu LGBT čili lesbičky, gaye, bisexuály či transgendery pro méně erudované čtenáře. Kolik z nich je v současném představenstvu? Obávám se, že nikdo, a v tom případě je to skandál! Totéž platí o barvě kůže. Skoro se vsadím, že ve všech orgánech Komory jsou jen bílí členové. O náhradnících ani nemluvě. Jak k tomu přijdou jinobarevní advokáti, ptám se? Proč se na zasedáních orgánů Komory neobjevují černoši, pardon, Černoši, jejichž životy jsou cennější než naše? Vietnamská komunita je početná, ale najdeme ji v nějakých orgánech? Možná výjimečně, ale jistě leda tak v tržnicích a večerkách. Na indiány se neptám, objektivně chápu, že jich tu máme jen poskrovnu. Romové jsou kapitola sama pro sebe. Určitě by měli být víc zapojeni

do práce. Orgánů Komory, podotýkám pro zlé jazyky, nikoliv obecně. Při očekávaném navýšení počtu migrantů je dále třeba počítat i s nimi, aby byli členové orgánů Komory zajímavě různorodí, tedy multikulturní, a vládli mnoha světovými jazyky, o jejichž existenci mnozí z nás dosud neměli ani potuchy. Tyto následně bude možné vhodně využívat při častých výjezdech členů orgánů Komory do zahraničí a tím bude docíleno značných úspor za tlumočníky.

Co uvést na závěr? Někdo by se mohl domnívat, že jsem s výjimkou podpory menšin zpátečník, anebo mě dokonce obvinít, že jsem členem představenstva Komory. Ani jedno, ani druhé. Jsem možná jen trochu oportunistický a když je složení představenstva prakticky ze 63,63 procent již dáno, nevidím důvod, proč bych ho takto nepodporoval. Ostatně nevylučuji, že se třeba jednou odhodlám a pokusím o získání členství, nejlépe doživotně. Vlastně by nevadilo ani čestné členství nebo alespoň nějaký řád za zásluhy nejvyššího stupně. V nejhorším in memoriam. ●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát,
Vejmelka & Wunsch s. r. o.